

Зоря безсмертя і любові Олесь Гончара

*“Буде він Собором височіти
На далекі і близькі світи,
І нова Вкраїна свіжі квіти
Не забуде сину принести”.*

П. Ротач

У кожного великого таланту є неспростована прикмета: потужне силове поле духовності й краси, що формується творчістю та силою особистості митця.

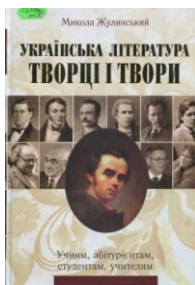
У цьому році ми відзначаємо 100-річчя від дня народження великого Українця, вірного сина свого народу, талановитого письменника та громадського діяча – Олесь Терентійовича Гончара.

Його голос на захист України і її талантів, як найціннішого скарбу, завжди звучав всесильно. Письменник мужньо відстоював ідеали демократії і незалежності України, він виступав на I-му з'їзді Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка і благословляв його на подвижницьку діяльність по відродженню нашої духовності.

Йому першому серед письменників Незалежної України було надано почесне звання “Інтелектуал світу 1993 року”. Твори О. Гончара Україна читатиме завжди, бо всі вони – про найважливіше, найактуальніше, найболочіше. А разом вони немовби є однією величезною книгою-епопеєю про війну і мир, людину, Україну, український народ.

Пропонована література не є вичерпною і подана з фондів Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олесь Гончара.

1. “Чарівник із полтавських земель”...

Жулинський М. **Олесь Гончар. Творчість як доля :** [про Олесь Гончара, як людину, письменника, воїна, справжнього українця] / М. Жулинський // Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. – Київ : Либідь, 2011. – С.787 – 811.

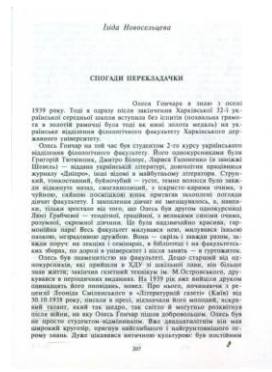
Луцишин О. **Олесь Гончар. Усе для школи :** українська література (завдання, тести, ілюстрації) / О. Луцишин. – Київ : Знання, 2001. – 72 с.

Книга розповідає про життєвий та творчий шлях нашого прославленого земляка – Олесь Гончара. Дитячі та юнацькі роки Олесь Терентійовича, студентське життя, пошуки себе в професійній сфері, перші творчі спроби пера – все це є в даному виданні.

Для всіх, хто цікавиться життям та творчістю нашого земляка.

Новосельцева І. **Спогади перекладачки** : [спогади Ізиди Новосельцевої, перекладачки творів Гончара російською мовою, про студентські роки, військові дороги, спілкування в колі друзів та сім'ю Олесь Гончара] / І. Новосельцева // Вінок пам'яті Олесь Гончара : спогади, хроніка. – Київ : Український письменник, 1997. – С. 207 – 218.

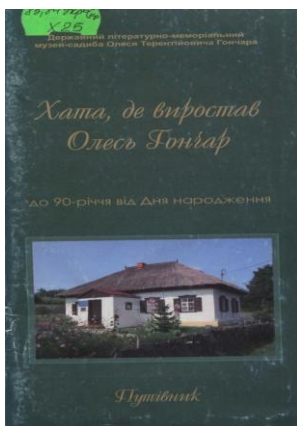
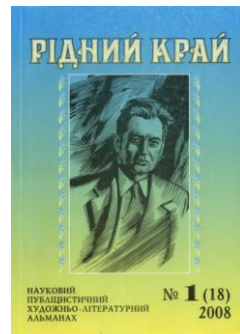

Семенчук І. Р. **Олесь Гончар** : спогади, хроніка / І. Р. Семенчук . – Київ : Знання, 1998. – 65 с.

Видання розповідає про дитячі та юнацькі роки видатного українського письменника Олесь Гончара. З бабусею і дідусем у Сашка пов'язані найніжніші спогади, адже після смерті матері вони взяли хлопця до себе в село та опікувались ним.

Саме бабуся навчила майбутнього письменника любити роси та вранішній степ...

Степаненко М. І. **“Уклін хаті, де виростав Олесь, великий син України”** : [про минуле і сучасне Сухої, про трудолюбивий і щедрий гончарівський рід, про життєвий і творчий шлях митця слова О. Гончара розповідають експозиції Державного літературно-меморіального музею-садиби] / М. І. Степаненко // Рідний край. – 2008. – № 1. – 168-185.

Хата, де виростав Олесь Гончар : путівник / за ред. Т. Бондаревської. – Полтава : Полтавський літератор, 2008. – 72. с.

Путівник проведе вас садибою та кімнатами музею Олесь Гончара, де пройшли дитячі та юнацькі роки його життя. Ви дізнаєтесь про родину українського письменника, історію будівництва оселі, а потім і самого музею.

Для всіх, хто цікавиться історією життя Олесь Гончара.

Додаткова інформація на сайтах:

Олесь Гончар. Біографія [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2017 – . – Режим доступу : <http://ukrclassic.com.ua/katalog/gg/gonchar-oles/137-oles-gonchar-biografiya> (дата звернення 28.02.2018). – Назва з екрана.

Погрібний А. Гончар Олесь Терентійович. Життєвий та творчий шлях, біографічні статті [Електронний ресурс] / А. Погрібний. – Текст і графічні дані. Б. м., 2017 – . – Режим доступу : <http://www.ukrlib.com.ua/bio/author.php?id=46> (дата звернення). – Назва з екрана.

Українська література. Олесь Гончар. Біографія. Готуймося до ЗНО з української літератури [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2017 - . – Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search?q=%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%81%D1%8C+%D0%B3%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B0%D1%80+%D0%B1%D1%96%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F&oq=%D0%BE%D0%BB&aqs=chrome.5.69i57j0j69i6113j69i59.11410j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>(дата звернення 1. 03.2018). – Назва з екрана.

2. “Митець живе у стислому відлунні...”

Гончар О. **Поетичний пунктир походу** : поезії / О. Гончар. – Київ : Видавничий центр “Просвіта”, 2000. – 120 с.

Дане видання - це поетична збірка Олесь Гончара. Вона невідома широкому читацькому загалу. Та в ній ви знайдете житейську фронтову поезію, наповнену духовним змістом і спрагою творення, а також почуття патріота-українця, які довелося пережити автору на нелегких дорогах війни.

Для всіх цінителів поезії та українського слова.

Гончар О. Т. **Твоя зоря** : роман / О. Т. Гончар. – Київ : Веселка, 1998. – 383 с.

Складний світ, сповнений суперечностей і тривоги, постає у філософському романі видатного українського письменника Олесь Гончара.

Автор книги розповідає про трагічні картини тоталітарного свавілля, зокрема жорстоке руйнування українського села, а також особливу увагу звертає на людей, котрі будуть утверджувати незалежність України.

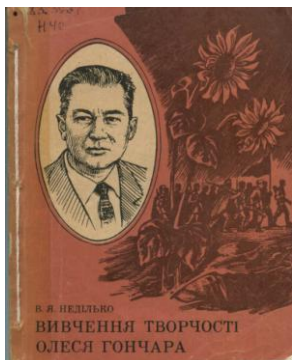

Для широкого загалу читачів.

Кордянська А. В. **Собор – символ духовної краси людини в однойменному романі Олесь Гончара** : [дослідження історії написання та жанрової особливості твору] / А. В. Кордянська // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2017. – 13 – 14 травня. – С. 48-55

“Бережіть собори наших душ” – ці слова великого сина української нації, класика нашої літератури, автора роману Собор – Олесь Гончара є заповітом українцям. Цей твір – наше духовне надбання, адже він підтримує віру в справедливість і доброту.

Неділько В. Я. **Вивчення творчості Олесь Гончара** / В. Я. Неділько. – Київ : Веселка, 1997. – 190 с.

Книга розкриває життєвий та творчий шлях відомого українського письменника Олесь Гончара. Тут ви знайдете аналітичні матеріали до таких творів, як “Тронка”, “Тавря”, “Перекоп”, “Циклон”, “Собор”, “Твоя зоря” та інші.

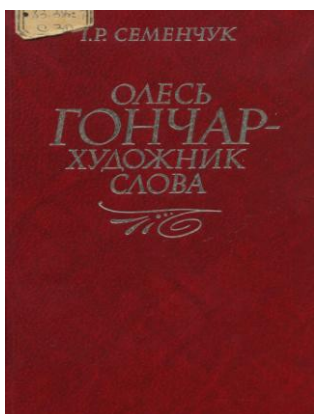
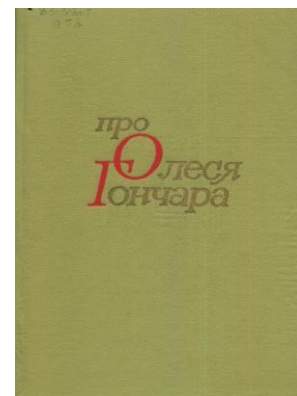
Велика увага приділена науковій та публіцистичній діяльності Олесь Терентійовича, адже він завжди дошукувався причин змін у суспільстві, в подіях та явищах.

Для широкого загалу читачів.

Про Олесь Гончара. Літературно – критичні статті / за ред. О. І. Никанорова. – Київ : “Радянський письменник”, 1988. – 432 с.

В книзі ви знайдете статті й етюди літераторів України та інших країн світу, присвячених життю і творчості О. Т. Гончара, видатного українського прозаїка. Прочитаєте листи до письменника і матеріали, в яких ідеться про популярність його творів і душевну щедрість, якою він обдаровує мільйони читачів і шанувальників свого могутнього таланту. Твори Гончара сповнені глибоких і чесних дум про нашу дійсність, про наших людей і наше майбутнє.

Для широкого загалу читачів.

Семенчук І. Р. **Олесь Гончар – художник слова** : дослідження / І. Р. Семенчук. – Київ : Дніпро, 1994. - 260 с.

У монографії ви знайдете характеристику таких творів, як “Тронка”, “Людина і зброя”, “Твоя зоря”, а також новелістичний доробок митця. Особлива увага приділена поезії творів, мистецтву композиції та портретування, майстерності психологічного аналізу.

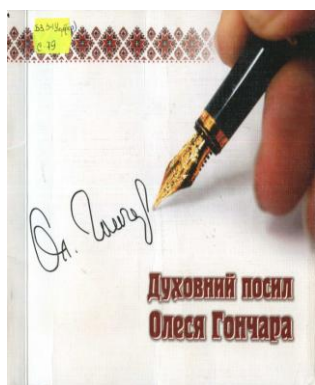
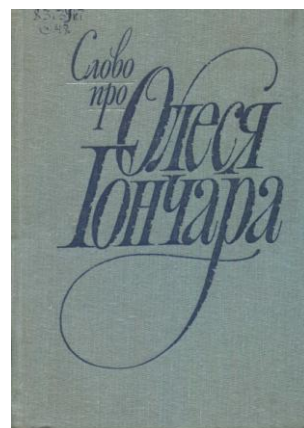
Видання адресоване літературознавцям, студентам філологам, а також широкому колу читачів.

Слово про Олеся Гончара : нариси, статті, есе, дослідження / за ред. В. Ковалюка. – Київ : “Радянський письменник”, 1989. – 647 с.

Сьогодні неможливо уявити собі буття нашої української літератури без Олеся Гончара. В цій книзі літератори як України, так і зарубіжних країн висловлюють свої думки про твори великого майстра, видатного громадського і культурного діяча, людину високих принципів і почувань.

До видання також увійшли матеріали, присвячені життю і творчості О. Т. Гончара.

Для широкого загалу читачів та всіх, хто цікавиться творчістю Олеся Гончара.

Степаненко М. **Духовний посил Олеся Гончара** / М. Степаненко. – Полтава, 2009. – 60 с.

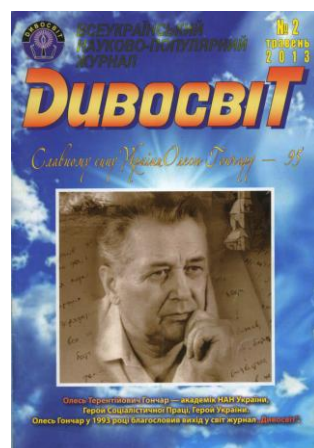
На матеріалах “Щоденників” О. Гончара за тематичним принципом укладено цю збірку крилатих висловів, що мають різний ступінь афористичності й лаконічно та емоційно передають судження про світ, який нас оточує.

Для студентів факультетів філології та журналістики, учителів-словесників, працівників культури та широкого загалу читачів.

Степаненко Н. **Ювілей Олеся Гончара “під тиском в тисячу атмосфер”** : [вихід у світ роману “Собор” та святкування 50-річчя Олеся Гончара] / Н. Степаненко // Дивосвіт. – 2013. – № 2. – С. 2-5

Саме 50-ліття Олеся Гончара перетворилося на радісну і сумну подію. Радісну, бо письменник відчував усенародну любов до себе, усвідомлював свою значущість. Сумно йому було, бо вельзувели змішали “Собор” із брудом.

Для всіх, хто цікавиться творчістю О. Гончара.

Додаткова інформація на сайтах :

Українська література. Підготовка до ЗНО. Олесь Терентійович Гончар (1918-1995 рр). Твори [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б.м., 2016 – . – Режим доступу : <http://www.ukrlit.net/zno/203.html> (дата звернення 1. 03. 2018). – Назва з екрана.

Мистецька сторінка. Шлях до себе: Олесь Гончар [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2015 – . – Режим доступу:

<https://storinka-m.kiev.ua/article.php?id=605> (дата звернення 1.03.2018). – Назва з екрана.

Невідомі факти про Олесь Гончара [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2010 – . – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/24947182.html> (дата звернення 1.03.2018). - Назва з екрана.

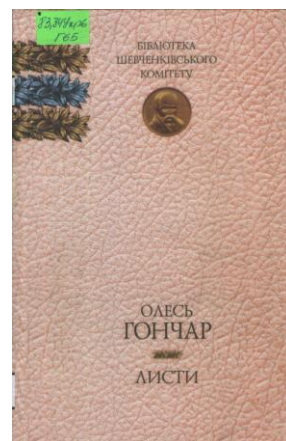
3. “Палкий поборник правди і свободи...”

Гончар О. Т. **Листи** / О. Т. Гончар. – Київ : Український письменник, 2008. – 431 с.

Це перше видання епістолярної спадщини класика української літератури, державного діяча, лауреата Шевченківської премії – Олесь Гончара.

В листах ви знайдете нові сторінки біографії і творчого життя письменника, його громадської, державної діяльності, широких зв'язків із читачами України та за її межами.

Для всіх, хто цікавиться життям та творчістю Олесь Гончара.

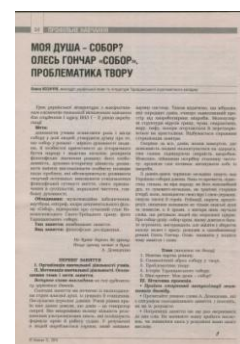
Гоян Я. П. **Собор української душі** : літературний портрет Олесь Гончара / Я. П. Гоян. – Київ : Веселка, 2003. – 62 с.

“Олесь Гончар вийняв із душі слово і за велінням долі вибудував з цього чудодійного матеріалу храм в українській літературі як національний символ – собор душі...” Ось такий метафоричний образ знайшов для характеристики творчості Олесь Гончара автор даної книги. А ще тут ви знайдете багато глибоких роздумів, проникливих спостережень, цікавих фактів про письменника.

Для широкого загалу читачів.

Козачук О. **Моя душа – Собор? Олесь Гончар “Собор”. Проблематика твору** : [урок української літератури] / Козачук // Українська мова і література. – 2015. – № 3. – С. 54 – 59

Урок допоможе учням осмислити роль і місце собору у долі людей, а також утвердити думку про те, що собор у романі – мірило духовності людини її особистої причетності до

історичного буття народу і людства загалом. Стаття розкриває філософське значення роману, його злободенність, духовно-історичну цінність.

Кононенко П. П. **Особисто причетний** : літературний портрет / П. П. Кононенко. – Київ : “Знання”, 1998. – 58 с.

Видання висвітлює формування і втілення у творах Олеся Гончара естетичних ідеалів видатного письменника, його яскраву самобутність та загальнолюдський масштаб мислення, його внесок в українську та світову культуру.

Він є творцем світу поетичного, людяного і правдивого.

Для літераторів, студентів та широкого кола

читачів.

Кравчук Л. **Новела Олеся Гончара “Модри Камень” – гімн усеперемагаючому кохання** : [урок позакласного читання] / Л. Кравчук // Українська мова і література. – 2016. - № 12. – С. 45-47

Стаття досліджує авторську манеру письма, формує вміння характеризувати літературних персонажів, розвиває читацькі інтереси учнів, виховує прагнення до збереження своїх найкращих почуттів.

Для всіх, хто цікавиться творчістю О.Т. Гончара.

Поповський А. **Сакральний світ Олеся Гончара** : [відношення письменника до бога, релігії, церкви] / А. Поповський // Українське слово. – 2017. – 18-24 квітня – С. 8-9

Де б не був Олесь Гончар, він не минав стежки до Божого Собору, де знаходив душевний спокій, оновлення і благословення Господнє.

Степаненко М. **Олесь Гончар про “духовний код нації”** : [висвітлено проблему історії української мови] / М. Степаненко // Українська мова й література в сучасній школі. – 2013. – №4. – С. 6-12

Рідне слово для О. Гончара – найяскравіше світло на духовному овиді нації, душа і серце її, воно – літопис народу, тобто його минуле, сучасне і майбутнє. Саме про це розповідає автор статті, характеризуючи численні листи та щоденники письменника.

Уманська Т. **Олесь Гончар. Новела “За мить щастя”** : [характеристика твору на уроці літератури] / Т. Уманська // Українська мова та література. – 2016. – № 5-6. – С. 56-59

Мета уроку – навчити старшокласників аналізувати епічний твір, виділяти провідні ідеї, образи, виховувати усвідомлення філософської сутності щастя людини, його відносності й короткочасності.

Додаткова інформація на сайтах:

Академік та номінант на Нобелівську премію. Творчий шлях письменника Олесь Гончар [Електронний ресурс] : [сайт] . – Текст і графічні дані. – Б. м., 2017 – . – Режим доступу : <https://tsn.ua/books/akademik-ta-nominant-na-nobelivsku-premiyu-zhittyeviy-shlyah-pismennika-olesya-gonchara-907018.html> (дата звернення 1. 03. 2018). – Назва з екрана.

Грабовський С. Олесь Гончар: людина, яка змогла стати вільною [Електронний ресурс] / С. Грабовський // День : електронне видання. – Текст і графічні дані. – [Київ], 2015. – Число 10.07. – Режим доступу: <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/ukrayina-incognita/oles-gonchar-lyudyna-yaka-zmogla-staty-vilnoyu> (дата звернення 1.03.2018). - Назва з екрана

4.” Цвіте зоря Олесь Гончара...”

Вінок пам'яті Олесь Гончара : спогади, хроніка / за ред В. Д. Гончар. – Київ : Український письменник, 1997. – 453 с.

В книжці ви знайдете спогади як відомих, так і незнаних широкому загалові сучасників Олесь Гончара про пам'ятні події, яскраві, часом драматичні епізоди з його життя, про пережите поряд з ним, його очима побачене, від нього почуте.

Вміщено також офіційні траурні матеріали, хроніку з днів прощання з великим сином України, вірші присвячені йому.

Відкритий лист родини Олесь Гончара щодо святкування 100-літнього ювілею письменника : [проект на створення живого музею О. Гончара при КНУ імені Т. Г. Шевченка] // Літературна Україна. – 2017. – 7 вересня. – С. 2

Галич В. М. **Поетика публіцистичного тексту. На матеріалі творчості Олеся Гончара** : навчальний посібник. – Київ : Шлях, 2006. – 200 с.

Публіцистичні твори Олеся Гончара не втратили свого значення і для нинішніх поколінь українців. Вони є актуальними й сьогодні.

Це стало можливим тому, що публіцистика письменника є тривимірною: він бачив життя в минулому, теперішньому і майбутньому, і доклав чимало зусиль, щоб його спостереження, образи, ідеї вели Україну по шляху в будучину.

Для широкого загалу читачів.

Гончар О. Т. **Чим живемо: на шляхах до українського відродження** / О. Т. Гончар. – Київ : Український письменник, 1997. – 382 с.

У виданні ви знайдете широкий спектр роздумів письменника про людину і людство, минуле і майбутнє, духовне відродження нації і за суверенітет України, літературу і життя, екологію й історію, мову і пам'ять.

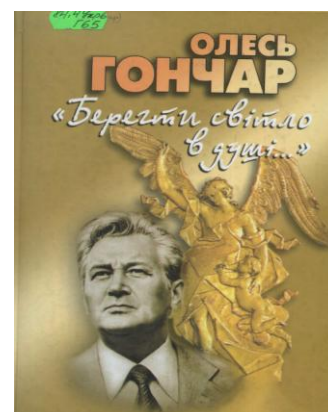
Книга сповнена прагнення розвивати в людині людське, боротись із злом та утверджувати ідеали гуманізму і справедливості.

Для всіх, хто цікавиться особистістю і творчістю Олеся Гончара.

Олеся Гончар. **”Берегти світло в душі...” : про віру та сім'ю** : із щоденникових записів / за ред. Л. О. Гончар. – Київ : Веселка, 2011. – 224 с.

Дане видання – це бесіда в дружньому колі про найсуттєвіше для кожної людини: про віру та сім'ю. Людмила Гончар вибрала зі щоденників батька зафіксовані ним роздуми та враження, а дружина знайшла і вперше оприлюднила світлини, які ілюструють їх.

Для всіх хто цікавиться особистістю О. Гончара, його думками та світоглядом.

Олесь Гончар: думаймо про велике! :
 [діалог Івана Драча з Михайлом Наєнком про
 постать Олесея Гончара] // Слово просвіти. – 2017.
 – 4- 10 травня. – С.10-11.

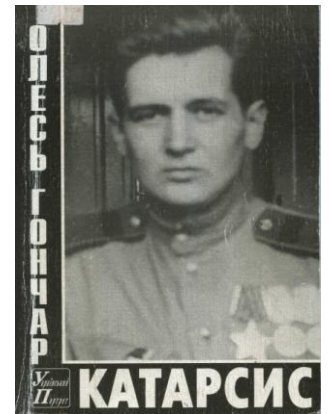
Стаття розкриває значення і вплив особистості О. Гончара та його творчості на українську літературу, в якій він живе щодня, бо залишив такі міркування, що стосуються всіх і кожного. І одне з таких питань – це українська мова, адже “позбавити народ його мови означає відібрати в нього почуття власної гідності”.

Гончар О. Т. **Катарсис** : із щоденникових записів /
 О. Т. Гончар. – Київ : Український світ, 2000. – 136 с.

Щоденникові записи та роздуми Олесея Гончара про руйнівну силу війни, яка протиставляє народи, роз’єднує людей, нівечить їхні долі. А також війна ще як лакмусовий папір виявляє справжніх людей, вірних друзів.

Письменник також сподівається, що третє тисячоліття покладе край вселюдському похолоданню і люди житимуть простим, найпростішим життям – життям правди, злагоди і доброти.

Для широкого загалу читачів.

Пащенко В. **Гончарова правда про духовність і церкву** / В. Пащенко. – Полтава : АСМІ, 2006. – 360 с.

У монографії проаналізовані погляди видатного українського письменника і громадського діяча Олесея Гончара на релігію, церкву, духовність, досліджені окремі аспекти його боротьби за відродження духовних святинь українського народу та збереження пам'яток культури культового походження.

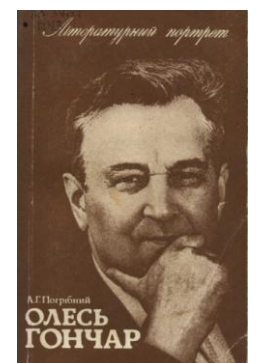
Велика увага приділена романові “Собор” та щоденниковим записам.

Книга розрахована на студентів, школярів та широке коло читачів.

Погрібний А. Г. **Олесь Гончар : нарис творчості** / А. Г. Погрібний. – Київ : Дніпро, 1997. – 242 с.

У літературно-критичному нарисі Олесь Гончар є вимогливим митцем, котрий свою громадянську і естетичну пристрасть передає з величезною принциповістю, що їх вимагає час.

У своїх творах “Тронка”, “Людина і зброя”, “Собор”, “Циклон”, “Твоя зоря” у повістях та оповіданнях автор описує той ідеал людини, який є в житті, і який – через мистецтво –

тільки й може діяльно допомагати людині жити, розвиватись, удосконалюватись.

Книга адресована широкому колу читачів.

Додаткова інформація на сайтах:

Творчість Олеся Гончара в світовому контексті [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2016 – . – Режим доступу : <http://lib.misto.kiev.ua/UKR/TVIR/GONCHAR/gonchar201.dhtml> (дата звернення 28. 02. 2018). – Назва з екрана.

Місце і значення творчості Олеся Гончара в сучасній українській літературі [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б.м., - . – Режим доступу : <https://allcompositions.at.ua/publ/24-1-0-1780> (дата звернення 1.03.2018). - Назва з екрана.

Олесь Гончар: життя після життя... Інтерв'ю з дружиною письменника [Електронний ресурс] : [сайт]. – Текст і графічні дані. – Б. м., 2008 – . – Режим доступу: <https://www.unian.ua/culture/106519-oles-gonchar-jittya-pislya-jittya.html> (дата звернення 1.03.2018). - Назва з екрана.